

طلاق و عوامل موثر بر آن

نویسنده

محسن سواری زنگنه

www.ketab.ir

انتشارات پژوهشگر برتر

تهران ۱۴۰۰

سرشناسه	: سواری‌زنگنه، محسن، ۱۳۶۳-
عنوان و نام پدیدآور	: طلاق و عوامل موثر بر آن/نویسنده محسن سواری‌زنگنه؛ ویراستار عباس صادقی.
مشخصات نشر	: تهران: پژوهشگر برتر، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۹۹ ص.: جدول.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۷۴۰۰-۱۹-۹
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۹۴ - ۱۹۹.
موضوع	: طلاق
موضوع	: Divorce
موضوع	: طلاق -- جنبه‌های روان‌شناسی
موضوع	: Divorce -- Psychological aspects
موضوع	: زناشویی -- ارتباط -- جنبه‌های روان‌شناسی
موضوع	: Communication in marriage -- Psychological aspects
رده بندی کنگره	: HQ۸۱۹
رده بندی دیویی	: ۸۹/۳۰۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۴۰۶۸۶

نشانی مرکز نشر: تهران - بزرگراه محلاتی - کد پستی: ۱۷۶۷۹۷۸۱۱۶

نام کتاب: طلاق و عوامل موثر بر آن	www.bookpb.ir : منزلگاه انتشارات:
نویسنده: محسن سواری‌زنگنه	www.shop.bookpb.ir : فروشگاه:
ویراستار: عباس صادقی	info@bookpb.ir : ایمیل:
صفحه‌آرایی و طرح جلد: پژوهشگر برتر	۰۹۱۲۷۷ ۱۸ ۱۹۰ : تلگرام و واتساپ:
نوبت و سال چاپ اول: ۱۴۰۰	(۰۲۱) ۳۳۱۸۶۵۲۹ : دفتر مرکزی نشر:
قطع کتاب: وزیری	(۰۲۱) ۳۳۱۷۴۸۰۷
شماره گان: ۵۰ نسخه	(۰۲۱) ۳۳۱۶۹۴۰۶ : پیام گیر و دورنگار:
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۴۰۰-۱۹-۹	قیمت: ۹۰۰۰۰ تومان

حق چاپ برای مؤلف و ناشر محفوظ است.

پیشگفتار

خانواده کوچکترین و اساسی‌ترین واحد اجتماعی است که قوام آن، پایداری جامعه را در پی دارد. این نهاد با پیمان زناشویی شکل می‌گیرد و مشمول قواعد و مقررات ویژه‌ای است که با سایر اعمال حقوقی متفاوت است. موضوع عقد نکاح، ایجاد رابطه زناشویی میان زوج و زوجه است و لازمه تداوم یک زندگی مشترک، انعطاف‌پذیری و تفاوت‌های مقررات حاکم بر خانواده را با سایر مقررات توجیه می‌کند. حقوق خانواده به شدت مبتنی بر رعایت مصالح اجتماعی است و برخلاف سایر عقود جامعه خود را در استواری پیوند زناشویی سهیم می‌داند. از این رو قانونگذار نسبت به فروپاشی خانواده حساس بوده و اجازه انحلال آن را جز در موارد معدود و معین نمی‌پذیرد. در این ارتباط فقها و حقوق دانان طلاق را به طور مطلق از اختیارات مرد می‌دانند و در موارد استثنایی حق طلاق را نیز در میان زنان در نظر می‌گیرند. خانواده نخستین و بنیادی‌ترین و مهم‌ترین نهاد اجتماعی در طول تاریخ است. ساختار خانواده، پیوست و تنیدگی عمیقی با روابط اجتماعی و روند توسعه جامعه دارد. نهاد خانواده با وجود فراز و نشیب‌هایی که در دوران مختلف طی کرده همواره به عنوان رکنی پویا در تربیت فرزندان برای تحقق جامعه‌ای پویا شناخته شده است. به گونه‌ای که هیچ یک از انسانها خود را بی نیاز از عضویت در این نهاد اولیه ندانسته‌اند. یکی از مشکلاتی که این نهاد را تهدید می‌کند، طلاق است. مسئله‌ی طلاق، به جهت پیامدهایی نظیر افسردگی، پرخاشگری، افت تحصیلی، بزهکاری که برای فرزندان طلاق در پی دارد آینده‌ی آنان را متاثر می‌سازد. عوارض ناشی از طلاق به ویژه اثرات شدید روحی آن بر روی فرزندان، ما را به این فکر می‌اندازد که چه خوب می‌بود ازدواج‌ها با بصیرت، شناسایی و آگاهی عمیق‌تری از خصوصیات اخلاقی و روحی طرفین صورت می‌گرفت و تا زوجها در مسایل خانوادگی به توافق کافی نمی‌رسیدند، بچه‌دار نمی‌شدند؛ زیرا در این گونه موارد، فرزند، قربانی امیال و خواسته‌های زودگذر والدین می‌شود و بر مسایل و مشکلات آنان می‌افزاید. تبعات طلاق منحصربه‌زوجین نیست بلکه باعث متزلزل

شدن سرنوشت و شخصیت فرزندان نیز می‌شود. امروز ما شاهد روند روبه رشد این معضل اجتماعی هستیم و فرزندان که اصلی‌ترین نماد و نتیجه خانواده هستند در معرض پیامدهای ناگوار پدیده طلاق قرار دارند. برای رسیدن به جامعه ایده آل لازم است، که خانواده که عنصر تشکیل دهنده جامعه است، سالم باشد. در نتیجه هرگونه اختلال در این کانون گرم یا از هم پاشیدگی آن سلامت جامعه را مختل می‌کند. همچنین آمارها نشان می‌دهد میزان وقوع جرم در میان فرزندان طلاق از سایر اقشار جامعه بیشتر می‌باشد. با ذکر این نکته، آموزش و آگاهی دادن در زمینه ازدواج و لزوم شناخت یکدیگر قبل از ازدواج از راه کارهای اصلی برای جلوگیری از هم پاشیدگی خانواده ها می‌باشد.

فهرست مطالب

پیشگفتار ۵

فصل اول: کلیات

تعریف طلاق ۲۰

تعریف طلاق عاطفی ۲۱

تاریخچه طلاق ۲۲

تاریخچه طلاق در جهان ۲۲

تاریخچه طلاق در ایران ۲۳

طلاق از دیدگاه اسلام ۲۵

آمار طلاق در جوامع امروزی ۲۷

انواع طلاق ۲۸

طلاق عاطفی ۲۹

طلاق قانونی ۳۱

طلاق اقتصادی ۳۱

طلاق هماهنگی میان والدین ۳۳

طلاق اجتماعی ۳۳

طلاق روانی ۳۴

طلاق توافقی ۳۴

فصل دوم: رضایت زناشویی

مفهوم ازدواج ۴۲

مفهوم خانواده ۴۳

تعریف رضایت زناشویی ۴۵

زمینه های اصلی رضایت زناشویی ۴۷

اهداف ازدواج ۵۰

رسیدن به سکون و آرامش ۵۰

شکوفایی عواطف و احساسات ۵۱

تأمین نیازهای جنسی ۵۲

حفظ نوع و نسب ۵۲

جلوگیری از انحرافات اخلاقی و بیماری ها ۵۳

رسیدن به تمامیت شخصیت و تکمیل و تکامل ۵۳

تعاون و همکاری ۵۴

پاسخ به ندای فطرت ۵۵

مفهوم سازگاری در رضایت زناشویی ۵۵

بررسی مراحل مختلف زندگی زناشویی ۵۶

- عوامل موثر بر رضایت زناشویی ۶۳
- سلامت جسمانی: ۶۳
- جنس و رضایت زناشویی ۶۵
- فرزندان ۶۵
- اعتقادات دینی ۶۶
- رضایتمندی جنسی ۶۷
- دیدگاههای نظری مشکلات زناشویی ۶۸
- دیدگاه شناختی ۶۸
- نظریه روان بویایی و ارتباطی ۷۱
- نظریه‌های رفتاری ۷۱
- نظریه‌های سیستمی ۷۲
- نظریه‌های بین نسلی ۷۳
- نظریه دلبستگی ۷۴
- مدل‌های ارزیابی آسیب‌شناسی زندگی زناشویی ۷۵
- مدل مک مستر ۷۵
- مدل فرآیند کارکرد خانواده ۸۰
- مدل برادبوری ۸۱
- طرح سه محوری تسنگ و مک درموت ۸۳

مدل السون ۸۳

مدل بیورز ۸۴

فصل سوم: نظریه های طلاق

نظریات مرتبط با طلاق عاطفی ۸۸

الف) نظریه گذار مرحله ای کلاپ ۸۸

ب) نظریه دوره های طلاق ۸۹

ج) نظریه فرآیند نگر طلاق ۹۰

ج) نظریه همسان همسری ۹۱

ح) نظریه مبادله ۹۲

خ) نظریه شبکه ۹۳

د) دیدگاه گیدنز: ۹۴

ذ) نظریه تصورات اجتماعی از پیامد های طلاق: ۹۵

ر) نظریه ی مبادله: ۹۶

ز) نظریه انتقال بین نسلی طلاق: ۹۷

س) نظریه محرومیت نسبی: ۹۸

ش) نظریه ی ارتباط بین مدت زمان ازدواج و طلاق: ۹۸

ص) نظریه منزلت اجتماعی: ۹۹

ض) نظریه همسان همسری: ۱۰۰